

MH 9483/2025

Oulangan kansallispuiston järjestyssääntö

Vahvistettu

Lainvoimainen

Pinta-ala (ha)

28 622

josta vesialuetta (ha)

993

Sijainti

Maakunta	Kunta
Lapin maakunta	Salla
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	Kuusamo

Perustamissäädökset:

Säädöksen nimi	Säädöksen numero
Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille	634/1956
Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi	674/1981
Laki Oulangan kansallispuiston laajentamisesta	115/1989
Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain muuttamisesta	521/2023

Alueen suojelun perusteet

Oulangan kansallispuisto on yleiseksi luonnonnähtävyydeksi tarkoitettu luonnonsuojelualue, jonka tehtävänä on säilyttää pinnanmuodoiltaan sekä eliölajistoltaan poikkeuksellinen ja monipuolinen Oulangan erämaa-alue luonnontilaisena. Kansallispuisto tarjoaa mahdollisuuksia retkeilyyn, opetukseen ja tutkimukseen.

Yleistä

Metsähallitus on luonnonsuojelulain (9/2023) 58 §:n nojalla antanut tämän Kuusamon kaupungissa ja Sallan kunnassa sijaitsevaa Oulangan kansallispuiston käyttäjiä koskevan järjestyssäännön. Tämä järjestyssääntö sisältää ne määräykset, joita alueella kävijöiden tulee noudattaa. Jokaisenoikeuksia on rajoitettu luonnonsuojelualueella. Järjestyssääntöön on koottu eri lakeihin perustuvia määräyksiä, jotka koskevat alueen käyttäjiä. Lisäksi se sisältää määräyksiä, jotka Metsähallitus on kansallispuiston hallinnosta vastaavana viranomaisena ja maanhaltijan ominaisuudessa oikeutettu ja velvollinen antamaan. Järjestyssäännön määräykset noudattavat pääosin periaatteita, jotka on esitetty Metsähallituksen xxx.xx.xxxx vahvistamassa Oulangan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Alue kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Sitä koskevat luonnonsuojelulain 5 luvun säännökset, joiden mukaan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Alueella oleviin määräyksiin liittyy poronhoidollisissa toimissa poikkeuksia. Poikkeukset on kirjattu kohdassa poronhoito.

Kansallispuiston alueen muodostavat perustamislain määrittelemän kartan osoittaman rajauksen sisällä olevat valtion omistamat maa- ja vesialueet sekä siihen myöhemmin liitetyt alueet. Tämä järjestyssääntö koskee myös mahdollisia muita alueita, jotka liitetään kansallispuistoon tämän järjestyssäännön vahvistamisen jälkeen.

Tällä päätöksellä kumotaan Metsähallituksen 2.7.2021 antama Oulangan kansallispuiston järjestyssääntö.

Luonnonsuojelusäädökset

Luonnonsuojelulaki (9/2023), laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille (634/1956), laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain muuttamisesta (521/2023), laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981), laki Oulangan kansallispuiston laajentamisesta (115/1989).

Muu lainsäädäntö

Edellä mainittujen lisäksi järjestyssääntöön on otettu alueen käyttäjiä koskevia määräyksiä seuraavista säädöksistä: järjestyslaki (612/2003), jätelaki (646/2011), kalastuslaki (379/2015), kokoontumislaki (530/1999), laki Metsähallituksesta (234/2016), maastoliikennelaki (1710/1995), metsästyslaki (615/1993), muinaismuistolaki (295/1963), pelastuslaki

(379/2011), rajavartiolaitos (578/2005), valtioneuvoston asetus rajavyyhykkeestä ja rajavyyhykkeen takarajasta (653/2005).

Säädöspohjaiset yleiset kiellot

Oulangan kansallispuistossa on kielletty:

- 1) rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen (luonnonsuojelulaki 49 §)
- 2) maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen, maa- tai kallioperän vahingoittaminen sekä ojittaminen (luonnonsuojelulaki 49 §)
- 3) sienien, puiden, pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen (luonnonsuojelulaki 49 §)
- 4) luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen (luonnonsuojelulaki 49 §)
- 5) roskaaminen (jätelaki 72 §)
- 6) muita ihmisiä häiritsevä toiminta (järjestyslaki 3 §)
- 7) kiinteiden muinaisjäännösten tai raunioiden vahingoittaminen (muinaismuistolaki 1 §, Rikoslaki 35 luku 1-2 § ja 48 luku 6 §)
- 8) koirien tai muiden kotieläinten pitäminen irrallaan lukuun ottamatta metsästyksen yhteydessä käytettäviä koiria (metsästyslaki 53 §, luonnonsuojelulaki 49 §) sekä poronhoitotöissä käytettäviä koiria (metsästyslaki 51 §),
- 9) muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan, eliölajien säilymiseen taikka alueen perustamistarkoitukseen (luonnonsuojelulaki 49 §).

Edellä mainittujen lisäksi ovat voimassa muista säädöksistä ja viranomais määräyksistä johtuvat kiellot.

Muut kiellot ja määräykset

Järjestyssäännöllä annettavat määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Liikkuminen	Korvasvaaran ja Juuman vuomien rajoitusosilla liikkuminen merkittyjen reittien ulkopuolella on kielletty 1.4.–31.12. eliölajien ja luontotyyppien säilyttämiseksi alueella. Liikkumisrajoitus ei koske poronhoitotöiden yhteydessä tapahtuvaa liikkumista.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Liikkuminen	Liikkuminen Pähkänänkallion ja Koivumutkan rajoitusosilla on kielletty 1.4.–15.8. eliölajien ja luontotyyppien säilyttämiseksi alueella. Liikkumisrajoitus ei koske poronhoitotöiden yhteydessä tapahtuvaa liikkumista.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Leiriytyminen	Kansallispuiston Kantaosassa leiriytyminen on sallittu tilapäisesti vain sitä varten osoitetuilla paikoilla ja huollettujen taukopaikkojen välittömässä läheisyydessä.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Leiriytyminen	Kansallispuiston Kitkaniemen alueella leiriytyminen on sallittu tilapäisesti vain sitä varten osoitetuilla paikoilla ja huollettujen taukopaikkojen välittömässä läheisyydessä. Ne, joiden kotikuntaan kansallispuiston Kitkaniemen alue sijoittuu, saavat leiriytyä kalastusta varten tilapäisesti kaikkialla Kitkaniemen alueella.	Luonnonsuojelulaki 56 §, Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille 634/1956, 21 b §
Leiriytyminen	Kansallispuiston Aapaosassa tilapäinen leiriytyminen on sallittu kaikkialla.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Pyöräily	Lumettomana aikana pyöräily on kielletty muualla kuin puiston alueella kulkevilla metsäauto- ja sorateilla sekä Karhunkierroksen reitillä välillä Oulangan luontokeskus - Kiekeröoja. Reitti on osoitettu järjestyssäännön liitekartassa.	Luonnonsuojelulaki 56 §

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Talvipyöräily	Lumipeitteisenä aikana pyöräily on kielletty ainoastaan Pieni Karhunkierros -reitillä, josta osa voidaan erikseen osoittaa talvipyöräilyyn.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Ratsastus	Ratsastus on kielletty muualla kuin puiston alueella olevilla sora- ja metsäautoteillä.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Koiravaljakkotoiminta	Koiravaljakolla ajo on sallittu Metsähallituksen suostumuksella vain sitä varten osoitetuilla reiteillä.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Porovaljakkotoiminta	Porovaljakolla ajo on sallittu Metsähallituksen suostumuksella vain sitä varten osoitetuilla reiteillä.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Ilma-aluksella laskeutuminen	Metsähallitus voi myöntää luvan ilma-aluksella laskeutumiseen.	Luonnonsuojelulaki 51 §
Kalliokiipeily	Kiipeily ja köysilaskeutuminen on kielletty.	Luonnonsuojelulaki 56 §

Muut luonnonsuojelusäädöksiin perustuvat määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Marjastus ja sienestys	Marjojen sekä hyötysienien poimiminen on sallittu. Puissa kasvavien kääpien poimiminen on kielletty.	Luonnonsuojelulaki 50 §
Kalastus	Onkiminen ja pilkkiminen on sallittu, elleivät liikkumis- tai kalastusrajoitukset niitä estä. Kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 69 vuotta täyttäneellä on oikeus harjoittaa viehekalastusta yhdellä vavalla. Muu kalastus vaatii Metsähallituksen kalastusluvan.	Luonnonsuojelulaki 50 §, Kalastuslaki 5 ja 7 §
Metsästys	Metsähallituksen suostumuksella saa ajaa hirveä ja valkohäntäkaurista. Alueella saa lopettaa haavoittuneen eläimen sekä ottaa haltuun kuolleen riistaeläimen alueen ulkopuolella tapahtuvaan metsästyksen liittyvässä tilanteessa metsästyslain mukaisesti. Metsähallitus voi myöntää suostumuksen minkin ja supikoiran pyydystämiseen ja tappamiseen metsästyslain 7 luvussa	Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille 634/1956, 21 b §, Metsästyslaki 8 §, Kotikuntalaki 2 §

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
	<p>säädetyin mukaisesti.</p> <p>Metsähallitus voi myöntää luvan poistaa sellaisia riistaeläinlajien yksilöitä, jotka aiheuttavat ilmeisen uhan ihmisen turvallisuudelle tai uhkaavat aiheuttaa omaisuudelle merkittävää taloudellista vahinkoa.</p> <p>Paikalliset asukkaat saavat metsästä kansallispuistossa kotikuntansa alueella seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suden ja karhun metsästys on sallittu koko kansallispuiston alueella. - Pienriistan metsästys on sallittu puiston Aapaosassa ja Kitkanniemen alueella. - Hirven metsästys on sallittu Kitkanniemen alueella ja Aapaosassa. <p>Kuusamon yhteismetsän osakkailla on hirvenmetsästysoikeus puiston Kitkanniemen alueella.</p> <p>Liikkumisrajoitusalueilla rajavyöhykettä lukuun ottamatta metsästäminen on kielletty.</p> <p>Metsästäystä kansallispuiston alueella voidaan rajoittaa aluehallintoviraston päätöksellä yleisen turvallisuuden sitä vaatiessa.</p>	
Poronhoito	<p>Kansallispuistossa on sallittua harjoittaa poronhoitoa poronhoitolain mukaisesti sekä rakentaa poronhoidon edellyttämiä kämppejä, poroaitoja ja muita rakenteita, ottaa poronhoitoon tarvittavaa puuta sekä tilapäisesti leiriytyä ja tehdä avotulen poronhoitoon liittyen.</p> <p>Poronhoitotehtävissä maastoliikenne on lumettomana aikana sallittu vain kansallispuiston huoltoväylillä sekä</p>	<p>Luonnonsuojelulaki 50 §, Poronhoitolaki 848/1990, Laki eräiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille 634/1956, 21 b §</p>

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
	Metsähallituksen luvalla erikseen osoitetuilla alueilla. Lumipeitteisenä aikana poronhoitotehtäviin liittyvä maastoliikenne on sallittu kaikkialla.	
Viranomaistoiminta	Viranomaisella on oikeus ottaa haltuunsa metsästys-, kalastus- ja keräilyvälineet tai muut välineet, joita on käytetty tai aiotaan käyttää vastoin säännöksiä ja määräyksiä. Sama haltuunotto-oikeus koskee luonnonsuojelualueelta luvattomasti pyydystettyjä eläimiä ja luvattomasti otettuja kasveja sekä kaikkea muuta sellaista, mitä luonnonsuojelualueelta ei saa ottaa tai siellä käyttää.	Luonnonsuojelulaki 133 §
Viranomaistoiminta	<p>Liikkumista, tulentekoa, leiriytymistä, maastoliikennettä ja vesiliikennettä koskevat rajoitukset eivät koske kansallispuiston valvonta- ja hoitotehtävissä liikkuvia eivätkä poliisi-, pelastuspalvelu- ja palontorjuntatehtävissä tai vastaavissa viranomaistehtävissä liikkuvia.</p> <p>Kansallispuistossa saadaan tilanteen niin vaatiessa ryhtyä maanpuolustuksen, Rajavartio laitoksen tehtävien, pelastustoiminnan, ihmisiin tai eläimiin tarttuvien tautien ja kasvintuhoojien torjunnan tai eläinsuojelun edellyttämiin välttämättömiin toimenpiteisiin sekä kaataa naapurikiinteistölle ilmeistä vaaraa aiheuttava puu. Toimenpiteet tulee toteuttaa siten, ettei niillä aiheuteta alueen perustamistarkoitukselle suurempaa haittaa, kuin on välttämätöntä.</p>	Luonnonsuojelulaki 50 §, Maastoliikennelaki 4 §
Muu toiminta	Metsähallitus voi myöntää luvan tieteellisessä tai opetuksellisessa tarkoituksessa tapahtuvaan eläinten tappamiseen ja pyydystämiseen sekä eläinten pesien, kasvien, elävien ja kuolleiden kasvinosien ja kivennäisnäytteiden vähäiseen ottamiseen.	Luonnonsuojelulaki 51 §

Muut määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Liikkuminen	Liikkumista kansallispuiston rajavyöhykkeellä sijaitsevilla osilla säätelevät rajavartiolain (578/2005) ja rajavyöhykeasetuksen (653/2005) säännökset.	Rajavartiolaki 52 §, rajavyöhykeasetus 6 §
Tulenteko	<p>Tulenteko on sallittu vain tähän tarkoitukseen osoitetuilla paikoilla käyttäen ainoastaan tarkoitukseen varattua, paikalle tuotua puuta. Retkikeittimen käyttö on sallittu koko kansallispuiston alueella. Avotulenteko on kielletty maastopalovaroituksen aikana muualla kuin hormillisilla keittokatoksilla.</p> <p>Poikkeukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Puiston Aapaosassa tulenteko on sallittu veden ääreen käyttäen maasta löytyviä oksia, risuja tai pieniä juurakoita. - Puiston Kitkanniemen alueella tulenteko on metsästyksen yhteydessä sallittu veden ääreen, käyttäen maasta löytyviä oksia, risuja tai pieniä juurakoita. <p>Liikkumisrajoitusalueilla tulenteko on kielletty.</p>	Pelastuslaki 6 §
Rakenteiden ja rakennusten käyttäminen	Kansallispuiston autiotuvissa on sallittu vain tilapäinen majoittuminen.	
Maastoliikenne lumettomana aikana	Metsähallitus voi myöntää lupia maastoliikenteeseen lumettomana aikana erityisin perustein Metsähallituksen maastoliikenneperiaatteiden mukaisesti.	Maastoliikennelaki 4 §
Maastoliikenne lumipeitteisenä aikana	Metsähallitus voi myöntää lupia maastoliikenteeseen lumipeitteisenä aikana erityisin perustein Metsähallituksen maastoliikenneperiaatteiden mukaisesti.	Maastoliikennelaki 4 §
Järjestetyt tapahtumat	Yleisötapahtumien järjestämiseen tarvitaan Metsähallituksen suostumus.	Kokoontumislaki 13 §
Matkailuun liittyvä yritystoiminta	Kansallispuiston reittien ja rakenteiden hyödyntämiseen yritystoiminnassa tarvitaan sopimus Metsähallituksen kanssa.	

Liite 1 Kartat

Oulangan kansallispuiston järjestyssääntö, Kuusamo ja Salla.

